

Vem har rätt att namnge en plats?

I konsthallens ateljé är golvet täckt av ett stort papper, samtalen är intensiva när gator och platser får nya namn samtidigt som kartan vi ritat över Botkyrka växer fram... Men vem har egentligen rätt att namnge en plats? Vem ska få föreviga sitt namn här på jorden eller till och med på månen som rasbiologen Louis Agassiz har fått? Förtjänar han verkligen det? Och vem gör det i så fall? Det är frågor som vi har arbetat med i samband med utställningen Transatlantiska resor.

Bakgrund

Kan man arbeta med ett så svårt tema som rasbiologi med yngre barn?

Den frågan ställde jag mig under våren då jag skulle arbeta med utställningen Transatlantiska resor av konstnären Sasha Huber. Utställningen tar avstamp i vetenskapsmannen och rasbiologen Louis Agassiz arbete på 1800-talet. På grund av Agassiz storhet fick han namnge ett 80-tal platser inte bara på jorden utan även på månen och Mars. Ett av Sashas verk är en film, där hon åker helikopter upp på Agassiztoppen i de schweiziska alperna och döper om toppen till Rentyhorn, efter en slav som Agassiz använde i sin forskning.

Då flera förskolor och klasser 5-7 år ville besöka konsthallen under denna period, beslöt jag mig för att visa utställningen med en annan ingång än rasbiologi: Vem har rätt att namnge en plats?

Visningen

Vi börjar med att prata om Agassiz och kommer in på ordet slav, vilket de flesta barn ändå har en viss förståelse för. Alla är överens om att det inte var rätt att ha slavar. Att Agassiz ansåg att olika folkslag inte skulle blandas ger också upphov till diskussion och jag berättar om konstnären Sasha som har en pappa från Schweiz och en mamma från Haiti. Hon skulle heller inte få finnas om Agassiz fått bestämma. Borde han få namnge en bergstopp? Nej, inte om barnen får bestämma.

Därefter undersöker vi skylten som Sasha satt upp på toppen av Rentyhorn och tittar på fotografier och en film från helikopterfärden när hon döper om bergstoppen.

Arbete i ateljén

Stora delar av golvet i ateljén är täckt av ett stort vitt papper. Tillsammans studerar vi en karta över

Botkyrka där vi hittar barnens förskola/skola. Jag börjar rita barnens förskola mitt på pappret och undrar om barnen har några namn på platserna runtomkring. Där finns Stora gungan, Stallet och Blodiga berget. Barnen börjar rita in platserna och fortsätter sedan rita vägen hem, till sina kompisar, parker, fotbollsplaner m.m. Om platserna och vägarna skulle ha andra namn, vad skulle de då heta? Och varför? Samtalen är intensiva då varje barn berättar vad de ritar och hur de tänker. Barnen ger nya namn till platser och vägar, ofta med vänskapen som grund. Här finns Jonatan och Viktorsvägen, "För vi är kompisar och det här är vägen vi går till varandra". Även vad som händer på olika platser ger grund till nya namn, "här är Kastenjegården för där plockar jag kastanjer". Vi avslutar med att varje barn visar och berättar om sin kartbild.

Kartan tas sedan med till förskolan/skolan där arbetet fortsätter.

Kontakt:

Kerstin Gezelius, kulturpedagog i Botkyrka konsthall

kerstin.gezelius@botkyrka.se

0708- 861318

Botkyrka konsthall